

Simptomi, kurus nedrīkst ignorēt

LĒKMJVEIDA SĀPES

Runājot par pirmajiem simptomiem, uz kuriem nekavējoties vajadzētu reaģēt un tūlīt vērsties pie ārsta, Latvijas Kardioloģijas centra kardiologs, Latvijas Universitātes asociētais profesors, Latvijas Ārstu biedrības valdes loceklis **Gustavs Latkovskis** min tā dēvētās stenokardijas pazīmes. "Stenokardija jeb lēkmjveida sāpes sirds apvidū parasti parādās, ja sirds asinsvadi jau ir aizauguši ar holesterīnu. Tas nenotiek vienā dienā, bet ļoti pakāpeniski piecu, desmit vai pat divdesmit gadu laikā. Kad jau sasniegts kritisks asinsvadu sašaurinājums, sirds muskulim pie lielākas slodzes sāk pietrūkt skābekļa. Stenokardijas gadījumā cilvēks parasti izjūt, ka slodzes laikā – ne tikai izpildot fiziski smagu darbu, piemēram, rokot dārzu, bet pat veicot tādas elementāras lietas kā, paceļoties pa kāpnēm vai ātri ejot, pakāpeniski jau pirmajās minūtēs parādās spiedoša, žņaudzoša vai dedzinoša sajūta krūškurvja centrā, aiz krūškaula. Lēnām tā pieaug, izstarojot arī uz kreiso plecu, apakšžokli. Parasti šāds stāvoklis ilgst 10–15 minūtes, un, pārtraucot slodzi, simptomi samazinās un visbiežāk arī izzūd. Ja nācies saskarties ar šādām stenokardijai tipiskām izpausmēm, nedrīkst kavēties, bet uzreiz jākonsultējas ar ārstu."

Sāp, spiež, žņaudz, dedzina...
Šādi par sevi brīdina nopietnas sirdskaites,
kas uzrodas nevis pēkšņi un negaidīti, bet
gan tad, ja veselības problēmas atstāj
bez ievēribas daudzus gadus.

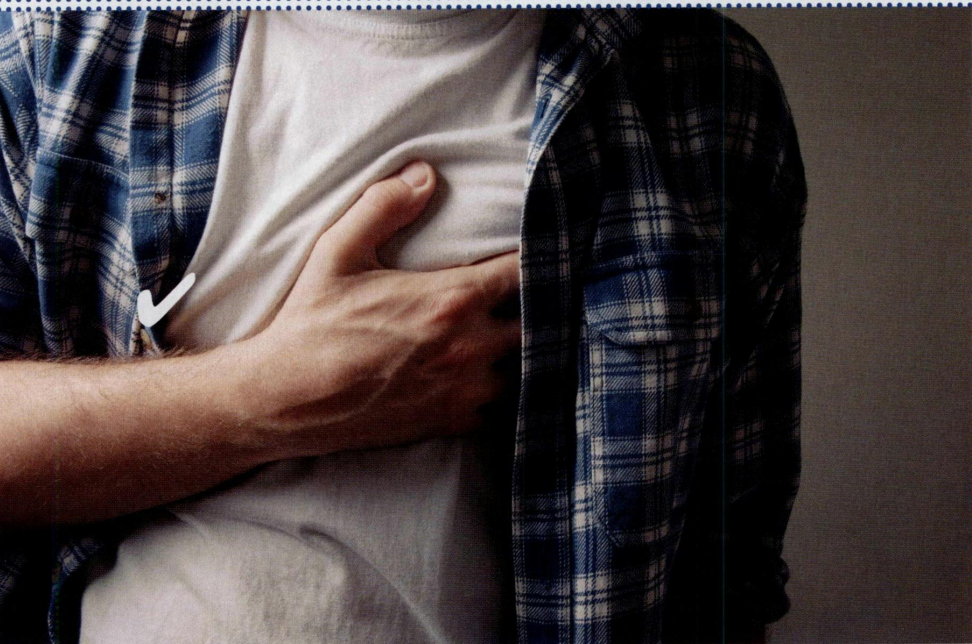

SLODZES NAV, SĀPES IR

Vēl viena būtiska lieta, ko arī nedrīkst ignorēt, ir tā sauktais pirmsinfarkta stāvoklis, kad stenokardijai raksturīgas sajūtas uzņāk uz 10–20 minūtēm pat miera stāvoklī. Sevišķi bīstami, ja tas atkārtojas vairākas reizes. Šādā situācijā nevis jāpiesakās pie ģimenes ārsta vai kardiologa uz konsultāciju, bet vislabāk saukt neatliekamo medicīnisko palīdzību.

Pavisam slikti, ja šādas sāpes ir jau tik spēcīgas, ka ilgst vairāk nekā pusstundu. Cilvēkam parādās auksti sviedri, pārņem vājums, nespēks vai pat iestājas samaņas zudums. Ja tā notiek, iespējams, ir akūts infarkts – neatliekamā medicīniskā palīdzība jāizsauc nekavējoties.

“Mēs, ārsti, praksē bieži redzam kļūdas, kad cilvēki iepriekš nenojauš, ka simptomi, kas parādījušies, īstenībā ir vai nu pirmsinfarkta stāvoklis, vai pat jau notiekošs infarkts,” uzsver kardiologs. “Daudziem šķiet, ka dedzināšana var būt no apaukstēšanās vai arī ka dedzina kuņģi, un tikai nākamajā dienā vai pat vēl vēlāk vēršas pie ģimenes ārsta. Tad, veicot kardiogrammu, tiek secināts, ka pirms kāda laika noticis infarkts. Bieži vien tad jau ir nopietnas komplikācijas. Ārsti, protams, var izdarīt daudz, bet akūta infarkta gadījumā ir ārkārtīgi svarīgi nezaudēt ➤

➤ ne minūti. Pēc 12 stundām bieži vien daudz kas jau ir nokavēts. Dažiem šķiet, sāpes krūtīs nozīmē, ka dur tā kā adata, turklāt zem kreisās krūts zīrnīša. Nē, tā nav! Parasti, ja sāp sirds, tad spiež, žņaudz, dedzina vairāk pa vidu, iespējams, ar nelielu nobīdi uz kreiso pusi.”

TRŪKST ELPAS, TŪKST KĀJAS

Vēl viens simptoms, kuram vajadzētu pievērst uzmanību, ir aizdusa – elpas trūkums lielākas slozdes reizēs. Dažiem tas var būt no liekā svara, bet, ja neatkarīgi no tā, tas varētu būt simptoms, kas liecina

par dažādām sirdsslimībām, piemēram, sirds mazspēju. Ja ir elpas trūkums, noteikti jāizmeklē sirds.

Vēl nedrīkst palaist garām neritmisku sirdsdarbību – sirds pēkšņi sāk haotiski klauvēt, katrs sitiens it kā pilnīgi citāds. Tas var signalizēt par kāda veida aritmiju, piemēram, ko tautas valodā sauc par mirdzaritmiju. Tas medicīniskais nosaukums ir priekškambaru mirgošana jeb ātriju fibrilācija.

Nevajadzētu arī ignorēt, ja bijuši ģiboņi, bezsamaņas epizodes – par to noteikti der informēt ārstu. Vēl viena pazīme, kas var liecināt par sirds problēmām, ir kāju, visbiežāk – potīšu tūska. Ja potītes kļūst resnākas un tas nepāriet, arī tad noteikti jāvērsas pie ārsta un jāveic izmeklējumi. ●